

HYVINKÄÄ

Yhteenveto kaupunkilaisten lausunnoista ja palautteista

Sisällys

Aluksi.....	3
Lähikoulujen ja päiväkotien merkitys lasten arjelle sekä hyvinvoinnille	3
Kyläyhteisöjen elinvoima ja paikallisidentiteetti	4
Turvallisuus ja koulumatkojen saavutettavuus.....	4
Erityisen tuen ja pienryhmätoiminnan jatkuvuus	4
Oppilasennusteet ja kapasiteettikysymykset	5
Taloudelliset vaikutukset ja kustannusperustelut	5
Vaikutukset kaupunkilaisten arkeen ja palvelujen saavutettavuuteen	5
Kaupunkikehitys ja strategiat.....	6
Kuntalaisten osallistuminen ja valmisteluprosessin läpinäkyvyys	6

Aluksi

Kaupunkilaisille tarjottiin mahdollisuus toimittaa kuntalaiskyselyn ohella Hyvinkään kaupungin kirjaamoon lausuntoja ja kirjallisia palautteita kaupungin verkkosivuilla julkaistusta palveluverkkoluonnoksesta ja siinä esitetyistä vaihtoehdoista 10.2.–3.3.2026 välisenä aikana. Määräaikaan mennessä kaupungin kirjaamoon saapui yhteensä 23 lausuntoa. Lausunnonantajina oli yksittäisiä kuntalaisia ja huoltajia sekä vanhempainyhdistyksiä, asukasyhdistyksiä, järjestöjä ja poliittisia valtuustoryhmiä. Lisäksi lausuntoja pyydettiin erikseen nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta 31.3.2026 mennessä. Pyydetty lausunnot on julkaistu Hyvinkään kaupungin [palveluverkko 2026](#) verkkosivuilla sellaisenaan.

Kaupunkilaisilta tulleissa lausunnoissa sekä palautteissa käsitellään koulu- ja päiväkotiverkon muutosten vaikutuksia lasten arkeen, perheiden hyvinvointiin, kyläyhteisöihin sekä kaupungin palvelurakenteeseen. Keskeisinä tarkastelun kohteina nousevat esiin kyläkoulujen ja -päiväkotien asema, palveluverkko luonnoksessa esitettyjen muutosten takia muuttuvien koulumatkojen turvallisuus ja pituus, erityisen tuen järjestäminen, taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset sekä valmisteluprosessin läpinäkyvyys ja vaihtoehtojen tasapuolisuus.

Tämä koonti on tehty näistä 23 lausunnosta sekä palautteesta, joita saapuivat kirjaamoon 3.3.2026 mennessä. Koonti on laadittu teemoittain siten, että samankaltaiset näkökulmat ja toistuvat huomiot on ryhmitelty yhteen kokonaisuuksiksi. Yksittäisiä mielipiteitä ei ole nostettu esiin, vaan tavoitteena on muodostaa päätöksenteon tueksi jäsenneily yleiskuva lausuntoaineiston keskeisistä huolista, perusteluista ja näkemyksistä.

Lausunnoissa korostuvat lasten arki, perheiden hyvinvointi, kyläyhteisöjen elinvoima sekä palveluverkkoratkaisujen pitkän aikavälin vaikutukset. Vaikka lausunnonantajien kirjo on laaja, keskeisissä huolenaiheissa ja perusteluissa on havaittavissa selkeää yhteneväisyyttä.

Yhteisenä näkökulmana nousee esiin lähikoulujen ja päiväkotien merkitys lasten jokapäiväiselle arjelle. Turvalliset ja kohtuulliset mittaiset koulumatkat, tutut aikuiset sekä pienet ja ennakoitavat oppimisympäristöt nähdään olennaisina lapsen hyvinvointia ja oppimista tukevin tekijöinä. Useissa lausunnoissa tuodaan esiin huoli koulumatkojen pidentymisestä, kuljetusriippuvuuden lisääntymisestä ja arjen kuormittumisesta erityisesti pienimpien lasten ja monilapsisten perheiden osalta.

Lausuntoaineisto yhdessä kuntalaisilta tulleen palautteen kanssa muodostavat pohjan jatkovalmistelulle ja päätöksenteolle, ja lausunnot on toimitettu luottamushenkilöille kokonaisuudessaan.

Lähikoulujen ja päiväkotien merkitys lasten arjelle sekä hyvinvoinnille

Lausunnoissa korostuu laajasti näkemys siitä, että pienet paikalliset koulut ja päiväkodit tukevat lasten hyvinvointia turvallisten ja lyhyiden koulumatkojen sekä rauhallisen kasvuympäristön ja yksilöllisen kohtaamisen kautta. Useissa kannanotoissa tuodaan esiin, että kyläkouluissa lapset tunnetaan nimeltä, heillä on tuttu pysyvä aikuiskontakti lisäksi tämänhetkiset pienet ryhmäkoot mahdollistavat oppilaiden yksilöllisen huomioinnin.

Turvallisten kulkureittien merkitys toistuu lausunnoissa. Palveluverkkoluonnoksessa esitetyn pohjaehdotuksen ja vaihtoehtojen toteutuessa koulumatkojen koetaan muodostuvan pitkiksi ja paikoin vaarallisiksi, mikäli nykyiset yksiköt lakkautetaan. Samalla lausunnoissa tuodaan esiin, että pienissä yksiköissä ilmapiiri koetaan yhteisölliseksi ja kiusaamiseen puututaan nopeasti.

Nopon ja Ridasjärven osalta esitetään huolta arjen kuormittumisen lisääntymisestä lasten koulupäivien pidentymisestä koulukuljetusten takia. Osalle lapsista koulukuljetus tulisi täysin uudeksi osaksi arkea, minkä arvioidaan vaikeuttavan harrastustoiminnan ja vapaa-ajan yhteensovittamista sekä lisäävän perheiden auton omistamisen tarvetta. Lausunnoissa painotetaan myös pienten lasten herkkyyksia ja sitä, että kahteen tai useampaan pakolliseen koulunvaihtoon johtava malli koetaan lapsen kehityksen kannalta kuormittavaksi.

Kyläyhteisöjen elinvoima ja paikallisidentiteetti

Useissa lausunnoissa tuodaan esiin näkemys siitä, että koulut ja päiväkodit muodostavat kylien sydämen ja keskeisen kokoontumispaikan. Kyläkoulujen osalta todetaan, ettei alueilla ole muita kaupungin palveluita. Koulun ja päiväkodin lakkauttamisen nähdään heikentävän koko kyläyhteisön elinvoimaisuutta. Lausuntojen mukaan alueiden nykyinen yhteisöllisyys ja identiteetti perustuvat pitkälti koulujen ja päiväkotien ympärille muodostuneisiin verkostoihin. Kahden kyläkoulun lakkauttamista pidetään merkittävänä muutoksena kaupunkirakenteeseen, jonka arvioidaan heikentävän Hyvinkään maaseutualueiden vetovoimaa.

Hyvinkäänkylää koskevissa lausunnoissa tuodaan esiin, että koulu ja päiväkotit ovat keskeinen osa alueen identiteettiä ja yhteisöllisyyttä. Koulun ja päiväkodin poistuminen heikentäisi alueen vetovoimaa, pitovoimaa ja yhteisöllistä rakennetta. Hakalaa koskevissa lausunnoissa tarkastellaan koulun roolia lähikouluna sekä sen merkitystä perheiden arjen sujuvuuden kannalta. Koulun poistumisen arvioidaan heikentävän alueen houkuttelevuutta lapsiperheiden näkökulmasta.

Turvallisuus ja koulumatkojen saavutettavuus

Lausunnoissa esitetään huolta pitkien ja vaarallisiksi koettujen koulumatkojen vaikutuksista lasten liikkumisen turvallisuuteen. Kannanotoissa kuvataan yksityiskohtaisesti reittejä, joissa lapset joutuisivat ylittämään rautateitä, moottoriteitä tai vilkasliikenteisiä pääväyliä.

Kyläkouluja koskevissa lausunnoissa tuodaan esiin, ettei yhtenäinen pyörätie ja kevyen liikenteen väylä ulotu keskustaan saakka. Lasten koetaan pystyvän nykytilanteessa useimmiten kulkemaan kouluun omin voimin. Omatoimisen liikkumisen mahdollisuuden koetaan palveluverkkoratkaisujen myötä katoavan ja saattoliikenteen sekä auto-riippuvuuden lisääntyvän. Koulukuljetusten lisääntymisen koetaan pidentävän lasten koulupäivien kokonaiskestoa.

Erityisen tuen ja pienryhmätoiminnan jatkuvuus

Hakalantalouksen koulua koskevissa lausunnoissa painotetaan koulun nykyisten erityisluokkien käytössä olevien tilojen olevan suunniteltu ja toimivan erittäin hyvin nykyisessä tarkoituksessa. Luokkien siirtämistä toiseen kouluun ei koeta oppilaiden edun mukaiseksi, koska tilaratkaisut, pihajärjestelyt ja vakiintunut henkilöstö muodostavat toimivan kokonaisuuden niiden nykyisessä sijainnissa.

Lausunnoissa tuodaan esille lisäksi pysyvyyden ja ennakoitavuuden merkitys erityistä tukea tarvitseville oppilaille, joiden arjen sujuvuus ja turvallisuuden tunne rakentuvat tutun ympäristön, tuttujen aikuisten ja vakiintuneiden toimintatapojen varaan. Toimivien rakenteiden, henkilöstön ja tilojen nähdään muodostavan yhtenäisen kokonaisuuden, jota ei voida siirtää ilman vaikutuksia oppilaiden arkeen ja hyvinvointiin. Hakalantalouksen erityisluokkia koskevissa lausunnoissa korostuvat lapsivaikutusten arvioinnin huomioimisen vaatimus sekä näkemys siitä, ettei erityisen tuen rakenteita voida siirtää toiseen yksikköön ilman, että tehdään huolellista vaikutusarviointia oppilaiden arjen ja hyvinvoinnin näkökulmasta.

Oppilasennusteet ja kapasiteettikysymykset

Koulujen lakkautusten perustelu oppilasmäärän vähenemisellä ei lausuntojen mukaan vastaa kaikkien alueiden todellisuutta. Oppilasmäärien koetaan kyläkouluissa pysyvän ennusteiden mukaan tasaisina.

Useat lausunnot viittaavat kaupungin oppilasmäärätaulukoihin. Pienissä yksiköissä ei koeta syntyvän merkittävää vajaakäyttöä. Lisäksi osa lausunnoista nostaa esiin mahdollisuuden ohjata oppilaita kyläkouluihin alueilta, joista oppilaat käyvät koulussa nyt keskustan alueen yksiköissä. Näissä lausunnoissa painotetaan, että palveluverkkoratkaisuja tulisi tarkastella aluekohtaisesti ennusteiden ja todellisen kapasiteetin pohjalta, eikä koko kaupunkia koskevilla yleistettävillä oletuksilla.

Taloudelliset vaikutukset ja kustannusperustelut

Taloudellisia perusteita tarkasteltaessa lausunnoissa kyseenalaistetaan pienten yksiköiden lakkauttamisesta saatavien säästöjen merkittävyys ja korostetaan, että taloudellisia arvioita tulisi täydentää alueellisilla, sosiaalisilla ja pitkän aikavälin vaikutuksilla. Pienten yksiköiden lakkauttamisen ei koeta tuovan merkittäviä säästöjä, koska kiinteistö-kustannukset ovat suhteellisen pienet ja koulun lakkauttamisen seurauksena kuljetuskustannusten arvioidaan kasvavan merkittävästi. Useissa lausunnoissa todetaan, että suuret säästöt syntyvät pääasiassa suurten kiinteistöjen peruskorjaustarpeista, eikä kyläkoulujen osuus kokonaissäästöistä ole merkittävä.

Monet lausunnot pitävät lakkautusten kustannusperusteita puutteellisina tai virheellisinä ja tuovat esiin, että laskelemissa ei huomioida vaikutuksia verotuloihin, alueen vetovoimaan tai kiinteistöjen arvoon. Ridasjärven osalta lausunnoissa kyseenalaistetaan palveluverkkoselvityksen luonnoksessa esitetty peruskorjaustarve.

Vaikutukset kaupunkilaisten arkeen ja palvelujen saavutettavuuteen

Lausunnoissa toistuu huoli arjen kuormituksen kasvusta lapsiperheille. Palveluverkkomuutosten arvioidaan lisäävän huoltajien työpäivän yhteyteen tulevia saattomatkoja, mikä puolestaan pidentäisi huoltajien työmatkoja. Pienten lasten päivät venyisivät varhaiskasvatuksessa pidemmiksi ja perheiden logistiikka vaikeutuisi. Lähellä kotia sijaitseva varhaiskasvatus tukee pienlapsiperheiden arjen sujuvuutta sekä tuttuihin rutiineihin ja ympäristöön perustuvaa turvallisuutta.

Lausunnoissa tuodaan esiin useiden lasten lisääntyvät kuljetustarpeet sekä perheiden mahdollisuuksien heikentyminen osallistua harrastustoimintaan arjen aikataulujen ja kuljetusjärjestelyjen vuoksi. Partiolaisten lausunnossa korostetaan nuorisotilojen keskeistä merkitystä lasten ja nuorten säännölliselle harrastustoiminnalle sekä toiminnan jatkuvuudelle.

Kaupunkikehitys ja strategiat

Osassa lausunnoista viitataan kaupungin strategiaan linjauksiin kylien elinvoimaa koskevista tavoitteista. Näissä lausunnoissa kyläkoulujen lakkauttamisen katsotaan olevan ristiriidassa kaupungin strategisten tavoitteiden kanssa. Lausunnoissa painotetaan kyläkoulujen ja päiväkotien merkitystä paikallisyhteisöjen elinvoimalle. Niiden nähdään toimivan monilla alueilla keskeisinä julkisina palveluina ja yhteisöllisinä keskuksina. Lakkautusten arvioidaan heikentävän alueiden vetovoimaa, yhteisöllisyyttä ja pitkän aikavälin kehitysnäkymiä.

Nopon ja Hyvinkäänkylän osalta lausunnoissa viitataan myös alueiden kaavoitus- ja kasvupotentiaaliin. Nopossa päiväkodin ja koulun lakkauttamisen nähdään heikentävän alueen pitkän aikavälin vetovoimaa, yhteisöllisyyttä, tonttien kysyntää ja muuttoliikettä. Ridasjärven osalta painopiste lausunnoissa on kyläkoulun merkityksessä alueen vetovoimalle sekä lapsiperheiden mahdollisuuksissa asua alueella.

Lausunnoissa kritisoidaan sitä, että kaikki palveluverkkoluonnoksessa esitetyt vaihtoehdot sisältävät kyläkoulujen lakkauttamisen, eikä säilyttämismahdollisuutta ole tarkasteltu lainkaan. Tätä pidetään valmistelua ohjaavana etukäteen annettuna lähtöoletuksena ja joissakin lausunnoissa myös yhdenvertaisuutta heikentävänä tekijänä.

Kuntalaisten osallistuminen ja valmisteluprosessin läpinäkyvyys

Lausunnoissa esitetään tarve läpinäkyvälle vaikutusten arvioinnille, erityisesti lapsivaikutusten osalta, sekä sille, että kuntalaisilta kerättyjen kyselyvastausten tulokset näkyisivät päätöksenteossa. Palveluverkkoratkaisujen vaikutukset arjen sujuvuuteen ja saavutettavuuteen eivät kaikilta osin avaudu valmistelussa riittävän konkreettisesti.

Kokonaisuutena lausunnoista välittyy tarve tarkastella palveluverkkoratkaisuja laaja-alaisesti ja pitkän aikavälin näkökulmasta, huomioiden taloudellisten tekijöiden ohella lasten arki, perheiden hyvinvointi, alueiden elinvoima ja kaupungin strategiset tavoitteet. Lausunnoissa korostetaan tarvetta pitkäaikaisille ratkaisuille, joiden vaikutuksia on arvioitu läpinäkyvästi pitkällä aikavälillä ja useista eri näkökulmista.